

December 2010

Specialudgave omhandlende energiforhold i vore huse i Strandvejskvarteret
- efterfulgt af foreningsinformationer.

KILDEN

ENERGIGRUPPEN.

"Energigruppen", som blev etableret efter sidste generalforsamling på initiativ af Jørgen Frederiksen (Kildevældsgade 9), har haft gang i flere aktiviteter i årets løb.

Som så ofte med disse sager viste det sig hurtigt, at emnet "Vore huses energiforbrug" er stort og teknisk komplekst, og at der i hvert eneste af vore huse er repræsenteret en ny variant af et grundtema, der hedder: "Jo, vi bruger nok for meget, men det er et gammelt hus, og vi har ikke rigtig haft tid og lejlighed til at sætte os ind i detaljerne – men vi vil gerne vide mere – hjælp!".

Energigruppen består nu af et antal personer, nemlig:

- Jørgen Frederiksen
- Dorte Raaschou
- Peter Andreas Sattrup
- Søren Borch
- Søren Klokhøj

Vi har holdt en række møder, og har gang i følgende rullende dagsorden:

- Kortlægning af enkelthuse for at finde et mønster – i det omfang et sådant findes.
- Fokus på "lavthængende frugter", og hvorledes vi meddeler dette til beboergruppen.
- Deltagelse i www.2100.nu for såvel udveksling af faktuel viden, som for gensidig inspiration. Der er jo i København mange ældre huse, og deriblandt mange byggefor- eningshuse.
- Samarbejde med Kartoffel- rækkernes beboer-forening om udveksling af energifif.

- Ressource-overvejelser generelt: Vand, energi, affald, trafik, forbrug.
- Fokus på Kildevældsgade 9: Cirkulationspumperne, varmt- vandsbeholder, varmemåling, elforbrug, adfærd.
- Interviews med naboer, gen- boer og andre interesserede, der henvender sig.
- Adfærdsmønstrets indflydelse på totalregningen i det enkelte hus.
- Tidssvarende teknologi kontra Frilandsmuseum.
- Konkret træk på konsulenter gennem samarbejdet med www.2100.nu.
- Diskussion af situationen "Strandvejskvarteret år 2035", altså et mellemlangt perspektiv.

Vi er endnu ikke blevet enige om, i hvilken form vi bedst kommunikerer de samlede resultater ud til beboer- gruppen, men nærliggende er flere muligheder, som alle er åbne, og ingen ekskluderer de øvrige:

- Temanummer af Kilden, 100 % dediceret til energiforbrug, som særnummer i papir.
- Samme, som bidrag på hjemmesiden.
- Løbende artikler i Kilden, når der er aktuelle emner at berette om.
- Møder med information om specifikke emner.

God læselyst!

Søren klokhøj

Energirenovering af byggeforeningshuse.

Når det kommer til energirenovering af fine gamle huse som vores, er der en række spørgsmål der melder sig.

Hvordan energioptimerer man et byggeforeningshus med respekt for arkitekturen? Hvad er et godt indeklima, - og hvordan gør jeg det bedre? Hvilke løsninger giver mest komfort og størst energibesparelse for pengene? Hvilke løsninger er nemmest at gå til, og er der nogen faldgruber? Det er selvfølgelig flere spørgsmål end jeg kan give svar på i denne artikel, men jeg vil komme med en introduktion til emnet:

Vores huse er naturligvis kendetegnet ved den tid de er opført i, og alle de ændringer der er sket med dem over deres 110årige levetid for at kunne imødekomme ny tiders ændrede familiemønstre, brugskrav og stigende forventninger om bekvemmelighed og komfort. Efterhånden er det meget få af husene, der stadig er underdelt i tre lejligheder, og endnu færre hvis overhovedet nogen, der bebos af tre familier. Alle vores huse er i dag mere eller mindre ombygget og har nu badeværelser fjernvarme mm. – bekvemmeligheder som man knap kunne drømme om for hundreder år siden. Til opførelsen af huset, til vedligehold og til alle de ændringer der er foretaget siden er der brugt energi; - til fremstilling og transport af materialer, til byggeplads og nedrivning osv. Det er den ofte oversete 'proces energi' Al den energi der er indlejret i huset og dets ændringer over hele dets levetid. Når man spørger til hvordan man energioptimerer et hus, bør man spørge i et meget langsigtet perspektiv. Hvad giver bedst mening, - en teknologisk løsning som er forældet om 10 år eller en mere permanent løsning der kan holde i 30? Det er nogle af den slags afvejelser man bør tage når man alligevel står og skal vedligeholde eller istandsætte sit hus.

Det løbende energiforbrug, varme, gas, el, vand, brænde m.m. går til forskellige formål: Der er dels de bygningsmæssige forhold som handler om at opretholde en behagelig temperatur og at kunne se når det er blevet mørkt. Det er den del af varme og el regningen der går til opvarmning og belysning. Dernæst kommer energiforbrug til husholdning, hygiejne og underholdning (eller arbejde). Det er i det løbende energiforbrug, at størstedelen af energiforbruget ligger i huse som vores. På grund af utætheder siver varmen ud med luften om vinteren, de uisolerede vægge leder varmen meget effektivt ud af huset netop nu, og måske er du ikke særlig opmærksom på dit energiforbrug, og glemmer at slukke lyset og slukke el-apparater i stedet for at lade dem stå på standby? Hjemme hos os er der i hvert fald plads til forbedringer... Som antydnet er der 3 væsentlige strategier som man kan kombinere efter behov, evne og lyst for at minimere på energiforbruget.

Bygningsfysikken: Isolering og tætning hjælper gevaldigt på varmetabet og øger komforten om vinteren. Isolering af taget er gennemført mange steder og kan anbefales, hvis ikke det er gjort allerede. Forsatsvinduer kan udføres med energiruder, hvis ikke man allerede har udskiftet de gamle vinduer med thermoruder. Væggene kan isoleres indvendigt, dog koster

det på arealet, og man skal sørge for en ordentlig ventilation for at sikre sig mod fugtproblemer. Fælles for de bygningsmæssige tiltag er, at de er dyre, men til gengæld er de holdbare over tid, og kan nedsætte energiforbruget væsentligt. Hvor meget? Og hvad koster det? Det er nogle af de spørgsmål, vi forsøger at få en idé om i energigruppen. Men er man i gang med væsentlige ombygninger, er det oplagt at se på mulighederne for energioptimering, når man er i gang. I fremtiden kommer energimærkningen også til at markere sig i husets pris...

Adfærd: Det siger sig selv at adfærd spiller en stor rolle. Går man i t-shirt eller sweater om vinteren, tager man lange eller korte bade, alt det sætter sig dag efter dag på den årlige energiregning. Uden at være formynderisk kan vi konstatere gennem den lille undersøgelse vi har foretaget, at variationen på energiforbrug er enorm, og adfærd har en stor del af forklaringen. Vores behov er selvfølgelig ikke ens, og vores husstande er meget forskellige, men det er da tankevækkende at energiregningerne kan variere med 10-20.000kr?

Teknik: Optimering af teknikken er egentlig en kombination af fysikken og adfærden. Lærer man sig at indstille fjernvarmen, installerer man lys-sensorer og har man måske øje på sine målere kan man lære meget om dynamikken i sit energiforbrug, og måske identificere nogle af de steder man med et minimum af indsats (andet end den mentale) kan spare på energien. Det kræver måske lidt teknisk snilde, men for nylig har energiselskaberne sendt pjecer ud med vejledninger om hvordan og hvorledes.

Alle disse tiltag kan man foretage uden at skulle tænke i solceller, vindmøller oa, men vil man sætte trumf på, er det nok ved at investere i vindmølleparker eller blive kunde hos et selskab der leverer 'grøn' vedvarende energi. Integration af solceller mv. er vanskeligt i vores huse, selvom man nu kan få systemer der lader sig integrere fuldt i skifertag som vores. Men i den store debat om nul-energi huse, er det måske værd at spørge om energiforsyningen nødvendigvis skal integreres i arkitekturen? Den store fordel ved at bo tæt som vi gør, er byens mange tilbud, det sociale liv, relativt energieffektive huse, (rækkehuse har mindre overflade end parcelhuse og derfor mindre varmetab) og minimalt energiforbrug til transport. Bæredygtighed har mange andre dimensioner end energioptimering og teknologi.

Mere information finder du f.eks. på www.ke.dk og på www.renover.dk

Peter Andreas Sattrup

Energi og sund Økonomi.

Læs denne historie fra det virkelige liv om konkrete erfaringer med fjernvarmemåling.

Fjernvarmemåleren Kildevældsgade 9.

Vores fjernvarmemåler blev d. 25. november 2010 udskiftet, da jeg havde en stærk formodning om, at den gamle måler var defekt.

Måske gennem tankeløshed - eller kald det hvad du vil – var at jeg gennem de senere år flere gange overrasket over hvorfor vi betalte mere for varme end andre jeg kender her i kvarteret. Jeg er en meget praktisk mand, oprindeligt også faglært håndværker og kan bruge både hoved og hænder. Jeg slog det hen med, at det nok handlede om vores egne (dårlige) forbrugsvaner, selv om vi er vældigt fornuftige..

Jeg havde desuden gennem længere tid undret mig over, at jeg ikke var i stand til at regulere vores fjernvarmeanlæg på en ”kvalificeret” måde, men egentlig *uden* at have fornemmelse af vores varmeudgifters (over)størrelse.

Der var altså 2 problemer: Regningernes størrelse, og anlæggets adfærd.

Jeg engagerede mig i Energi-gruppen som Generalforsamlingen inspirerede til i år, fordi udfordringerne omkring Energi og forbrug altid har haft min interesse.

I forbindelse med vores arbejde i energigruppen, har vi foretaget flere indledende undersøgelser med et spørgeskema, hvor husejerne har gjort rede for hvor meget energi der forbruges på varme, gas, el og vand.

Her er det så blevet klart for mig, at *det målte* varmeforbrug i vores ejendom langt oversteg andres ligestillede (målte) forbrug. Det detaljerede kendskab beror på et sammenligningsgrundlag med 4 andre næsten identiske huse, hvor der bor et par uden børn, i lighed med hos os selv - et enkelt af husene dog 3 personer. Ejendommene er af samme størrelse. Vores ejendom er som de øvrige ejendomme velholdt, og vi har selvfølgelig været bevidste om husets tilstand, nyt tag, isolering, vedligehold af vinduer og døre m.m.

Jeg kan beskrive det med et konkrete eksempel:

1. 1 MWh. koster ca. 685 kr.
2. Vores *målte* forbrug har i år været 22 MWh.
3. Andre sammenlignelige husejere ligger på 13 – 15 MWh eller en forskel på ca. 5000-6000 kr/år over flere år.

Den ny fjernvarmemåler:

Jeg har selvfølgelig dagligt fulgt med i vores *målte* varmemeforbrug, efter at vi har fået en ny fjernvarmemåler. Fjernvarmemåleren registrerer vores varmemeforbrug anderledes.

Siden måleren blev skiftet ud, har vi haft en gennemsnitlig *målt* afkøling på returvandet på 53 grader. Det har vi aldrig prøvet før.

Vi har desuden nu en stabil varme på alle etager på 20-21 grader. Det har vi ikke prøvet i flere år.

Vi har naturligvis henvendt os til KE (Københavns Energi), med henblik på refusion af for meget betalt varme gennem flere år. Vi har selvfølgelig forventninger til KE, som jo i meget informationsmateriale opfordrer til, at man skal lære sit fjernvarmeanlæg at kende. Den sikre gevinst for os er i hvert fald, at nu ser det ud til, at anlægget fungerer, som det skal, idet måleren viser et realistisk forbrug, plus adfærden af anlægget er mere normal.

Jeg vil senere berette om KEs response på sagens økonomiske konsekvenser, samt om genkalibreringen af den gamle måler.

Jørgen Frederiksen Kildevældsgade 9

2100.nu hjælper os med at sænke CO₂

Ved Søren Borch, medlem af Strandvejskvarterets energigruppe, Berggreensgade 50, soren.borch@gmail.com

2100.nu er en organisation, der på ét år skal gøre Østerbro til en bydel med 10% mindre CO₂-udslip og med 100 flere grønne ideer.

Jeg synes, at det er en imponerende, velfungerende organisation, der giver faglig støtte til en masse lokale netværk om butikkers elforbrug, grønne tage, boligforeningers centralvarmeanlæg, solceller på større bygninger, grønne børneaktiviteter etc etc.

Vi har gratis fået en inspirerende udflugt til Malmø og interessante møder i Krudttønden, og vi har planer om at udnytte deres støtte til termofotografering og trykmåling af nogle huse i vores kvarter og desuden til et fælles arrangement om at indstille fjernvarmeanlæggene rigtigt i vores små kældre.

Gennem 2100.nu er vi kommet i forbindelse med de andre byggeforeninger i København, hvor Kartoffelrækkerne er aktive, mens de andre er ved at komme i gang. Der er gode muligheder for at lære af hinanden. 2100.nu er et projekt, der gennemføres af Miljøpunkt Østerbro, Københavns Energi og Teknologisk Institut. Projektet støttes af Østerbro Lokaludvalg og Forsknings- og Innovationsstyrelsen. Du kan blive medlem som almindelig borger via deres hjemmeside www.2100.nu, og så får du gode råd og invitationer til arrangementer og udflugter.

Hvordan er dit energiforbrug i forhold til naboernes

Ved Søren Borch, medlem af Strandvejskvarterets energigruppe, Berggreensgade 50, soren.borch@gmail.com

Du kan måske spare 10-20.000 kr pr år, hvis du ikke allerede har styr på fjernvarme, el og vand.

Det er en lille månedsløn efter skat. Så kan man nok retfærdiggøre at bruge et par dage på at sætte sig ind i tingene :-)

I energigruppen har vi indsamlet data ved hjælp af et spørgeskema for at finde ud af energiforbruget i vores huse. Foreløbig har vi kun indhentet 11 besvarelser, men allerede nu er der interessante resultater.

Forbruget i kroner

Lad os først se på økonomien, hvor vi her har tallene for nogle udvalgte husstande fra året 2009:

Forbrug pr husstand	Fjernvarme	El	Vand	Tværsam
Dyreste hus	21.165	12.326	6.943	40.434
Gennemsnitligt hus	14.311	7.111	3.495	24.917
Billigste hus	9.342	3.639	1.466	14.447
Forskel fra billigst til dyrest	11.823	8.687	5.477	25.987

Note: Det er ikke det samme hus, som er fx dyrest på alle tre forbrugsområder

Vi ser heraf (med støtte i detaljerne nedenfor):

- Den husstand, der bruger mest fjernvarme, bruger dobbelt så meget varmeenergi som den mest energiøkonomiske. Og de har begge 3 etager med 136 m² og 2 beboere. (Vi har ikke undersøgt isoleringsformen).
- På el- og vandforbruget er der meget store forskelle. Dog er det ikke overraskende sådan, at hustanden med 1 beboer bruger (næsten) mindst, og den med 5 beboere bruger mest.

Detaljerede data

Her har vi nogle af svarene for 2009 fra de elleve respondenter, sorteret efter antal beboere:

Fj.vrm MWh	El kWh	Vand m ³	Areal m ²	Hustype	Etager antal	Beboere antal
17,0	1.773	45,0	136	Alm	3	1
12,8	2.373	71,5	136	Alm	3	2
17,0	4.327	84,0	136	Alm	3	2
19,0	3.691	34,0	144	Alm	3	2
22,4	3.559	74,0	127	Alm	3	2
24,9	2.904	63,0	155	Alm	3	2
29,0	3.791	95,0	136	Alm	3	2
13,0	3.075	79,0	172	Alm	3	2,5
19,7	3.057	76,0	138	Alm	3	3
13,9	3.560	109,0	138	Alm	3	4
27,0	6.006	161,0	186	Hjørne	3	5

Note: En fejlkilde kan være, at respondenterne ikke alle har periodiseret deres forbrug præcist til 12 måneder.

Her kan vi blandt andet se:

- Der er store forskelle fra de billigste til de dyreste, selv blandt hustande som er ens med 2 beboere.
- Der er ikke en éntydig sammenhæng mellem forbrug og antal m² eller antal beboere.

Tallene fik Jørgen til at studse, da han sammenlignede sit fjernvarmeforbrug med 3-4 andre husstande. De har samme antal beboere, forbrugsmønster og m². Og alligevel var der forskelle op til 100 %. Han har nu fået udskiftet sin fjernvarmemåler og er i gang med en proces, hvor han forventer at få refunderet et væsentligt beløb fra Københavns Energi for de sidste adskillige år.

Vil du blive klogere på dit energiforbrug

Vi vil gerne kunne forklare forbrugsforskellene, så du kan få idéer til, hvor du selv kan sætte ind.

Derfor har vi bedt om supplerende oplysninger, fx:

- Isolering af vinduer, loft og etageadskillelser
- Antal beboere og deres alder
- Husets størrelse (etager og m²)
- Opvarmning eller ej af loft og kælder
- Termostatstyringer

Holdninger til energispørgsmål.

Vi har diskuteret, om beboerne er villige til at svare på så mange spørgsmål.

Specielt fremskaffelse af forbrugstallene tager tid, fordi man skal finde gamle regninger frem eller slå op på internettet. Og nogle af de andre spørgsmål går måske lidt tæt på privatlivet? De elleve respondenter svarede dog beredvilligt. Så det går nok. Og vi behandler tallene fortroligt.

Hvis du vil være med i anden runde med det foreløbige skema, så send en mail til mig, hvorefter du får excel-spørgeskemaet til at udfylde. Skriv til

soren.borch@gmail.com.

Fremtiden

Vi viderefører i øjeblikket en analyse med et prototype-spørgeskema.

Fremtidige aktiviteter bliver måske mere avancerede med:

- Spørgeskema på nettet (i stedet for den nuværende model med et excel-regneark)

- Mulighed for at beboerne individuelt kan trække statistikker på nettet
- Forklaringsanalyser ved hjælp af studenterprojekter på DTU
- Sammenligninger med andre byggeforeningshuse
- Opsamling af gode råd til husejere i byggeforeningshuse
- Bedre periodisering af data, så de dækker præcis tolv måneder, hvad regningerne ikke nødvendigvis gør
- Tal fra tidligere år, så vi kan afdække eventuelle fejl i et år, og så vi også kan se, hvor meget det betyder med en koldere vinter ol.

Det hele afhænger dog af, hvor stor interessen er fra husejerforeningens medlemmer, og i hvilken udstrækning dataene kan bruges til at angive præcise råd til den enkelte husejer.

Sådan finder du dit eget forbrug

Størrelsen af forbruget kan du finde i dine årsregninger. Du kan også finde det på internettet inklusiv dit forbrug flere år tilbage. Brug følgende vejledning:

Fjernvarme: www.ke.dk --> "Følg dit forbrug" ude til højre --> Login med Kundenummer og BS-nummer som du finder på din sidste regning --> vælg "Mit forbrug" --> Vælg "Vis" eller hent "Excel" fil.

El: www.dongenergy.dk --> Login Privat med Kundenummer og Aftagernummer, som du finder på din sidste regning --> Vis forbrug i tabel.

Vand: www.ke.dk --> "Følg dit forbrug" ude til højre --> Login med Kundenummer og BS-nummer som du finder på din sidste regning (ikke det samme som for fjernvarme) --> vælg "Mit forbrug" --> Vælg "Vis" eller hent "Excel" fil.

På energitur til Malmø

Af Lise Fogh, Berggreensgade 50

Det var en råkold novembermorgen, da bussen satte kurs mod Malmø. Vi var en gruppe østerbroere, som havde taget imod tilbuddet fra 2100.nu om at komme på inspirationstur til Malmø.

Svenskerne kan

I Sverige er der en favorabel ordning, så offentlige bygninger kan få tilskud til at installere forskellige typer af alternativ energi. Disse tilskudsordninger i kombination med et stabilt politisk flertal i kommunen i 8 år har muliggjort større, langsigtede projekter og forsøg med alternativ energi. Tag den, København!

Integreret i arkitekturen

Flere steder var solceller indarbejdet i arkitekturen, så de udgjorde en integreret del af facaden. Fx var de placeret som "markiser" ud over vinduer på en kommuneskole.

Et andet sted var der rejst et helt stativ ud over en bygning, hvor solcellerne var placeret.

Der var også eksempler på solceller, som nu kan bygges ind i mange forskellige materialer, fx i stof til gardiner.

Fra ghetto til økoby

Ekostaden Augustenborg er et eksempel på, hvordan man kan vende en ghetto til at blive et attraktivt, miljørigtigt boligområde.

Husene er blevet frisket op med nye facader, og der er indlagt små

vandkanaler, som leder regnvandet væk, i stedet for at det flyder over. Tagene er blevet til græstage, og der er indført systematisk affaldssortering. Affaldet sorteres i mindst otte forskellige kategorier, og vi undrede os over, om hver lille lejlighed mon var nødt til at have otte forskellige skraldespande ....?

Græs på taget

Græs på taget er ikke bare en charmerende, rustik tradition – det er super bæredygtigt:

- 1) fordi selve taget holder bedre, når det ikke bliver udsat for sollys
- 2) fordi græstaget opsuger meget af regnvandet, så det ikke løber ned i kloakken
- 3) fordi taget bidrager til biodiversiteten som livsgrundlag for dyr og planter
- 4) fordi det binder CO₂.

Et sted dyrkede man ligefrem grøntsager på taget! Vi fik stor lyst til at lægge græs på taget af vores skur i baghaven.

BO 01 og Turning Torso

Udflugten sluttede med en guidet tur gemme Malmøs eksperimentelle miljøbydel BO 01, som blev anlagt i forbindelse med en stor udstilling i 2001. En lang række arkitekter havde været inviteret til at bygge hver sit område, og samtidig skulle hele bydelen være energirigtig. Nu - ti år efter - er bydelen både vokset til og blevet beboet af mange forskellige typer borgere. Læs mere om BO 01: <http://www.malmo.se/Medborgare/Kultur--noje/Arkiv--historia/Kulturarv-Malmo/A-D/Bo01.html>

Jørgens cirkulationspumpe.

Én af de kæpheste, der er blevet dyrket lidt mere i detaljer i Energigruppen, er Cirkulationspumpen – eller rettere Cirkulationspumperne – idet flere huse har mere end én.

Jørgen og Søren K har brugt lidt krudt på at kortlægge elforbruget i Kildevældsgade 9 – herom berettes senere i detaljer. Én el-forbruger, som ganske vist er lille, men som kører alle årets 8760 timer, er cirkulationspumpen eller – pumperne.

Hos Søren K var det tidligere således, at pumpen hele vinteren stod på "III", og resten af året på "I" – hvilket kan oversættes til omkring 1100 kr/år. Hvert år. SOKL flyttede ind i 1976. Læs: 37.500 kr.

Jørgen har 2 pumper, idet den ene går på brugsvandets cirkulation – der er varmt vand med det samme. Om vinteren er et tab herfra blot et tilskud til husets øvrige opvarmning, plus til de kolde rum der passeres undervejs, men om sommeren er det *rent* tab. Brugsvandspumpen blev slukket, i første omgang som et forsøg, idet det naturligvis betyder en stank koldt vand i starten, når der åbnes for hanen. Fruen skal også med på råd...

Interessant er imidlertid varmeanlæggets cirkulationspumpe – den der fodrer radiatorerne. Jørgen tog en rask beslutning og anskaffede en moderne pumpe med egen tænkekraft, en Grundfos A-pumpe. Den sørger selv for hele tiden at holde øje med, hvad forbruget rent faktisk er, idet den konstant holder øje med modtryk, returvandets afkøling, månens faser og prisen på pop corn, plus adskillige andre relevante parametre. Den koster i råt indkøb små 1800 kroner, og med en forbrug på mellem 5 og 30 W vil den være betalt hjem på 3 – 4 år, lidt afhængigt af, hvad vore elpriser går hen og udvikler sig til. Desuden sørger den for at tomgangstabet (varme) bliver minimeret.

Jørgen skiftede den selv. Energigruppen vil senere i detaljer gennemgå, hvad der skal til, hvem der skal spørges, hvad det koster og hvad den faktisk har sparet hos Jørgen.

Jørgen F. og Søren K.

Kursus i betjening af dit fjernvarme.

Tirsdag d. 1. marts. 2011 afholder vi samarbejde med 2100.nu en aften med en dagsordenen, hvor du kan blive undervist i optimalt brug af dit varmeanlæg, med vejledning af en kompetent medarbejder fra KE. Stedet hvor mødet afholdes, samt tidspunkt på aftenen vil blive oplyst senere til de tilmeldte.

Nogle af os ved lidt om vores fjernvarmeanlæg, andre ved meget lidt og nogen ved noget, og så er der sikkert nogen der ved meget; summen af vores viden fortæller os, at der er stort behov for mange for at blive bedre til at betjene ejendommens anlæg.

Hvis du er interesseret i at deltage og få mere indsigt i dit anlæg, opfordrer vi dig til at melde dig til tidligst muligt. Der er plads til ca. 30 deltagere - i første omgang.

Du kan tilmelde dig ved at skrive til

Søren Borch

soren.borch@gmail.com

Tilmelding er bindende, forstået på den måde, at *hvis* du bliver forhindret i at komme, bedes du melde afbud så hurtigt, at en anden kan få din plads.

Søren K. og Jørgen F.

OPLISTNING AF HANDLEMULIGHEDER

1. ADFÆRDSÆNDRINGER
2. BELYSNING: SKIFT AF GLØDEPÆRER TIL SPAREPÆRER
3. BELYSNING: TRAPPEAUTOMAT
4. CENTRALVARME: TERMOSTATVENTILER, SIMPLE
5. HOVEDDØR FORBEDRES
6. ISOLERING AF MURE?
7. ISOLERING AF TAG
8. JORDVARMEANLÆG
9. KÆLDERDØR FORBEDRES
10. KÆLDERVINDUER FORBEDRES
11. MODERNE CIRKULATIONSPUMPE FOR CENTRALVARME
12. MODERNE CIRKULATIONSPUMPE FOR VARMT BRUGSVAND
13. NY FRYSER
14. NY VINDUER
15. NYT KØLESKAB
16. NYT TAG
17. SKIFT FRA ELVARME TIL FJERNVARME

18. SKIFT FRA OLIEFYR TIL FJERNVARME
19. SKIFT FRA VARMEPUMPE TIL FJERNVARME
20. SOLENERGI TIL STRØM
21. SOLVARME TIL RUMOPVARMNING
22. SOLVARME TIL VARMT BRUGSVAND
23. STAND BY ELFORBRUG GENERELT
24. STYRET VENTILATION
25. STYRING AF CIRKULATIONSPUMPE FOR CENTRALVARME
26. STYRING AF CIRKULATIONSPUMPE FOR VARMT BRUGSVAND
27. SÆT DYBFRYSEREN ET KOLDT STED
28. TILSLUT OPVASKEMASKINEN TIL VARMT VAND
29. TOILETSKYL MED LILLE SKYL
30. VARMEPUMPEANLÆG
31. VENTILATIONSSKAKTERNE I HUSET
32. VINDKRAFT
33. - Og så videre og så videre

Én af de handlemuligheder som Energigruppen ser som en mulighed, er at fortælle om det vi kalder "Quick Fixes", altså konkrete enkelttiltag, der beskrives i alle detaljer. Her er detaljeringen af historein med cirkulationspumperne eet eksempel.

Hermed afsluttes energisektionen og vi går over til de almindelige foreningsinformationer og indlæg.

Det kan ske for enhver

Nabohjælp, når sneen og man selv falder

Ved Søren Borch, Berggreensgade 50, soren.borch@gmail.com

Tirsdag den 7. december var jeg (en 60-årig mand i god form) på vej hjem fra indkøb med en tung rygsæk fuld af vin og madvarer beregnet på en gløggaften. Lidt optimistisk cyklede jeg på den sne- og isdækkede Heisesgade. Forhjulet skred ud, men mit normale modtræk med at sætte foden ned virkede ikke på grund af bagvægten, og jeg røg lige på røven med et hårdt bump. Det gjorde så ondt, at jeg i første omgang hverken kunne røre mig eller sige en lyd, men blot lå lammet i sneen på vejen.

Førstehjælp eller bare lidt hjælp

En ung kvinde med et lille barn kom forbi og spurgte bekymret, om jeg var ok. Hun flyttede vist en smule på min rygsæk og indkøbstaske. Jeg stønnede bare. Da hun spurgte igen, fik jeg fremstammet, om hun lige kunne blive der, til jeg var kommet op at stå. Jeg var nok ret indadvendt for at holde smerten i ave, og fordi jeg endnu ikke vidste, om jeg var handicappet og lammet for livet. Da jeg endelig kom op, var hun langt nede ad gaden.

Så kom en ung mand med et lille barn. Jeg bad ham hjælpe mig med at bære rygsækken ned til enden af gaden, hvor jeg bor. Jeg havde så ondt, at jeg slet ikke kunne klare tanken om at løfte den. Han tog den, men sagde, at han havde travlt. Jeg stavrede efter med cyklen. I det jeg låste hoveddøren op, spurgte jeg, om han ville sætte rygsækken ind i gangen, da jeg slet ikke kunne løfte den, men han så hjælpeløst på sit barn ude på gaden og sagde, at han havde travlt, hvorefter han skyndte sig videre.

Jeg takkede lidt spagt, da jeg endnu ikke kunne tale helt normalt på grund af smerterne. Jeg lagde mig på sofaen og stønnede for mig selv. Lidt senere kom min kone hjem.

Har man ikke tid til naboen

Først var vi rystede over, at folk var så uvillige til at hjælpe én, der måske havde brækket noget i ryggen eller fået hjernerystelse. Men efterhånden kom vi til den overbevisning, at jeg må have virket spirituspåvirket, sådan som jeg stønnede og ragede rundt på jorden med en rygsæk, der måske klirrede af flasker.

Jeg ville måske heller ikke selv have orket at komme til at hænge på en fulderik, og slet ikke i "ulvetimen", hvor børnene måske allerede var hentet for sent fra børnehaven.

Desværre kan jeg ikke huske, hvordan de to mennesker så ud, så jeg kan ikke takke dem for den hjælp, de trods alt gav mig. De må bo i nærheden, og alligevel kendte vi ikke hinanden. Er moralen, at vi skal lære hinanden bedre at kende i kvarteret? Eller skal vi bare holde gaden fri for sne, eller holde op med at cykle i sneen?

Efter 8 dage med smertepiller kan jeg nu færdes nogenlunde normalt igen.

JULEHILSEN OG FORELØBIG AFSKED. 2010.

Jeg flyttede første gang ind i Weysesgade i 1965, dog er jeg kommet min farfars hus i H.C.Lumbyes gade siden 1948, og har boet i forskellige byggeforeningshuse, indtil jeg flyttede ind i Heisesgade i 1976 som husejer. I dag bor jeg i Berggreensgade 16 på 15' år.

Det er klart at min interesse i byggeforeningshusene og deres særlige historie (alle mandlige medlemmer af familien var skibssmede på B&W lige fra min tipoldefar der blev importeret fra Flandern og var expert i spantebøjning, det var dengang (1853) værftet lå på Engelskmandens Plads på Kristianshavn. Min oldefar købte sit nye hus i 1892 i H.C. Lumbyesgade 12.

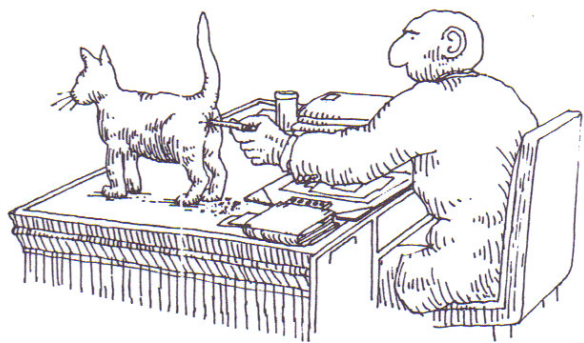
Med denne stærke tilknytning til kvarteret, blev jeg glad, da jeg blev opfordret til at varetage jobbet som redaktør af Kilden, da dette blad indgik i bestyrelsens regi, efter at være kørt som et beboerblad for medlemmer og som kostede kontingent. Bladet har nu kørt i 31 år, med undertegnede som redaktør i 25 år. Selvom man som redaktør ikke behøver vær medlem af bestyrelsen, er det nu engang godt at være, tæt på det store besluttende organ.

For at gøre en lang historie kort: Jeg slutter nu min karriere som redaktør af Kilden. Et meget spændende job. Jeg har meget at skrive om endnu, men sygdom gør mig ikke i stand til at være opsøgende på biblioteker og div. arkiver.

Tak for en dejlig tid som Kildens Redaktør og for 25 år som bestyrelsesmedlem.

Den Gamle redaktør

CARSTEN OHMSEN

Bevarende Lokalplan

Der har gennem årene været lagt stor vægt på, at vores kvarters unikke præg bevares, og det var baggrunden for, at vi på en generalforsamling for mange år siden besluttede at indstille til kommunen, at der blev vedtaget en bevarende lokalplan. Den blev vedtaget i 1993.

Lokalplanen har bl.a. bestemmelser om hegn ud mod gaden og deres udformning, og der er bl.a. også en henvisning til vores haveregulativ om dette.

Hidtil har det været sådan, at hvis husejere ønskede at fravige lokalplanens bestemmelser, har man skullet søge Københavns Kommune, nærmere bestemt Center for Bydesign. om dette.

Inden kommunen tog stilling til en evt. fravigelse har kommunen først skullet høre ejerforeningens bestyrelse.

For at gøre denne arbejdsgang noget mere smidig for alle parter, har bestyrelsen i efteråret haft møde med Center for Bydesign. om dette. Her drøftede vi, hvordan sagsgangen mellem husejere, bestyrelse og kommunen fremover skal være, når husejere ønsker at opføre nye hegn (dvs. hegn, som ikke erstatter et tilsvarende, allerede eksisterende hegn) eller ønsker fravigelser/dispensationer fra lokalplanens bestemmelser på området.

På mødet blev det fastlagt, at følgende gælder:

- kommunen (= Center for Bydesign) skal godkende opsætning af nye hegn og væsentlige ændringer af eksisterende hegn
- husejeren sender ansøgning med beskrivelse af det ønskede projekt til husejerforeningens bestyrelse
- ansøgningen skal indeholde en detaljeret beskrivelse af det ønskede projekts udformning, farvevalg mv.
- bestyrelsen behandler ansøgningen, og videresender herefter denne til kommunen med sine bemærkninger til, om bestyrelsen kan anbefale at lokalplanen fraviges
- kommunen træffer herefter beslutning om evt. dispensation fra lokalplanen.

Bestyrelsen har ikke med denne aftale om sagsgange åbnet op for, at der skal ske yderligere fravigelser fra lokalplanens bestemmelser.

Denne aftale med Center for Bydesign har alene til formål, at gøre det mere enkelt for den enkelte husejer, og også indebære, at den enkelte husejer får et hurtigere svar fra kommunen på en ansøgning.

Men samtidig synes vi, at det er en stor fordel for alle parter, at vi sammen har drøftet ønsker og alternativer, inden en ansøgning lander i Center for Bydesign. Det skulle gerne betyde, at alle facetter og muligheder har været vendt inden sagen sendes videre til Center for Bydesign.

Se i øvrigt på foreningens hjemmeside www.strandvejskvarteret.dk bevarende lokalplan og vedtægter.

Bestyrelsen

Husk, at de to traditionsrige arrangementer i forbindelse med nytåret løber af stablen den 1. januar 2011

DEN 1.1.11 KL. 00.45 ER DER FYRVÆRKERI PÅ TORVET, OG SAMME DAG (DOG MEGET SENERE), NEMLIG KL. 14.00 ER DER NYTÅRSKUR RUNDT I KVARTERET.

NYTÅRSKUREN STARTER VED BERGGREENSGADE / WEYSESGADE MED "DENGANG JEG DROG AFSTED" OG SLUTTER I H.C. LUMBYESGADE MED "CHAMPAGNEGALOPPEN", HVOR DER EFTERFØLGENDE VIL BLIVE SERVERET ET GLAS CHAMPAGNE OG JUICE TIL DEM, DER HAR LYST. DA KILDEN DESVÆRRE IKKE ER UDKOMMET INDEN ARRANGEMENTERNE BEDES I MEDBRINGE ET GAMMEL NR. AF KILDEN ELLER ALTERNATIVT PRINTE UD HER FRA HJEMMESIDEN, WWW.STRANDVEJSKVARTERET.DK/KOMPONISTERNE/

Husk datoen for den kommende ordinære Generalforsamling 22. februar 2011 kl. 19.30.

Vi har endnu ikke fået bekræftet lokale, men dette vil blive informeret i indkaldelsen, som udsendes senest 14 dage før afholdelsen.

Snerydning med et smil. Bjørk Aabech mangeårigt medlem i Husejerforeningen.

Vedligeholdelse og renholdelse

Alle gader og haver i kvarteret hører til Københavns Kommune. Husejerne har en brugsret til haverne, og gaderne er private fællesveje.

Det har en praktisk betydning, som man som husejer skal være opmærksom på:

Ligesom alle andre grundejere påhviler der husejeren en pligt til at renholde fortorvet, men ikke nok med det, det er også husejerens pligt at renholde gadearealet ud for huset indtil midten af gadearealet.

Særligt om vinteren har dette betydning. Ved sne og glat føre er det altså husejeren, der skal fjerne sne og glatførebekæmpe. Det er altså husejeren, der skal glatførebekæmpe om morgenen, eftermiddagen og aftenen, så man ikke kommer til skade på grund af glat føre. Gør man ikke det, og sker der skade som følge af det, så er det husejeren, der bliver erstatningsansvarlig.

Kommunen kan påtale manglende glatførebekæmpelse, og politiet kan i yderste konsekvens uddele bøder.

Snerydningen har naturligvis stor betydning for, at renovationsfolkene kan udføre tømningen af vore affaldsbeholdere.

Ryd nogle passager fra fortorvet, så beholderne kan køres ud på gaden til renovationsbilen.

Formand:
Jan Væver
Kildevældsgade 13
Mobil: 25793333
e-mail [jan.vaever\(at\)gmail.com](mailto:jan.vaever@gmail.com)

Opgaver:
YouSee / Kabel TV i Strandvejskvarteret (ansvarlig)

Næstformand:
Ole Graugaard
Bergreensgade 60
Tlf. 3927 1307
Mobil: 2164 0399
e-mail [ole.graugaard\(at\)hotmail.com](mailto:ole.graugaard@hotmail.com)

Opgaver:
Hjemmeside
Haver (ansvarlig)
Gader, fortove og renholdelse
Kontakt til Trafikgruppe

Best. medlem:
Benditte Skyhøj Olsen
Hornemansgade 22
Tlf. 3929 3963
Mobil: 2023 6216
e-mail [benditte.olsen\(at\)gmail.com](mailto:benditte.olsen@gmail.com)

Opgaver:
Renovation / container (ansvarlig)
Haver

Best. medlem:
Claus Steensen Søjle
Niels W. Gades Gade 32
Mobil: 3079 6495
e-mail [claus\(at\)soelje.dk](mailto:claus(at)soelje.dk)

Opgaver:
YouSee
Hjemmeside www.strandvejskvarteret.dk (ansvarlig)

Best. medlem
Chris Pethick
Niels W. Gades Gade 34
Tlf. 3929 9111
e-mail [pethick\(at\)nbi.dk](mailto:pethick(at)nbi.dk)

Opgaver:
Fællesarrangementer
Kloak

Suppleant:
Carsten Ohmsen
Berggreensgade 16
Tlf. 2321 0808
e-mail [poco\(at\)webspeed.dk](mailto:poco(at)webspeed.dk)

Opgaver:
Kloakker (ansvarlig)
Kilden (redaktør)
Facader (ansvarlig)

Suppleant:
Poul Wendel Jensen
Berggreensgade 44
Tlf. 3918 4105
Tlf. 3152 1683
e-mail poweje@live.dk

Opgaver:
Gader, fortove og renholdelse (ansvarlig)
Facader
Arrangement

UDENFOR BESTYRELSEN BIDRAGER

Lars Bjerregaard
Niels W Gades Gade 44
Tlf. 2613 2600
e-mail [lars.bjerregaard\(at\)hotmail.com](mailto:lars.bjerregaard@hotmail.com)

Opgaver:
Kasserer
Fællesarrangementer (ansvarlig)

Niels Ingvarsten
Hornemansgade 29
Tlf. 3929 4218
Mobil: 2036 2008
e-mail [niels\(at\)ingvarsten.eu](mailto:niels(at)ingvarsten.eu)

Opgaver:
Materieforvalter